

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ІВАНА
ЗОЛОТОУСТОГО»**

Факультет гуманітарних наук

Кафедра Богослов'я

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Душпастирство у сфері охорони здоров'я

Освітньо-професійна програма Богослов'я

Спеціальність 041 Богослов'я

Галузь знань 04 Богослов'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 03 жовтня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Душпастирство у сфері охорони здоров'я
Викладач (-і)	П'яста Руслан Михайлович
Контактний телефон викладача	0976179448
Е-mail викладача	pyastaua@gmail.com
Формат дисципліни	Вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки
Обсяг дисципліни	120 год. 4 кредити ECTS 50 лекцій, 25 практичних, 5 індивідуальна робота з студентами, 40 самостійна робота студентів
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifaiz.edu.ua/novyny/690-sylabusy-kb-mag.html
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>«Душпастирство у сфері охорони здоров'я» – дисципліна, яка формує паторально-богословський погляд, ідентичність студента, який покликаний супроводжувати особу у часі хвороби, випробування, кризи, систематизує, структурує довголітній досвід душпастирського служіння Католицької Церкви у сфері охорони здоров'я, без огляду на обряди певних країн і народів. Даний курс містить фахові матеріали для отримання знань і навиків, що необхідні для служіння хворим, медичним працівникам та їхнім родинам як у медичних закладах, так і в парафіяльних спільнотах, навчити технік пасторального порадництва.</p> <p>Цикл підготовки за Програмою також можуть проходити у форматі вибіркової навчальної дисципліни за спеціалізацією студенти старших курсів закладів (факультетів) вищої духовної (богословської) освіти, які здобувають вищу освіту магістерського рівня</p> <p>«Душпастирство у сфері охорони здоров'я» - це систематичний курс, який включає в себе розділи та фахові знання з Святого Письма, патрології, документів Церкви, психології, антропології. Такий широкий спектр міждисциплінарних зв'язків зумовлений предметом вивчення, оскільки «Душпастирство у сфері охорони здоров'я» як наука є міждисциплінарною та пов'язана з біблійним богослов'ям, моральним, пасторальним та канонічним правом.</p>	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Мета викладання дисципліни «Душпастирство у сфері охорони здоров'я» є розкрити вчення Церкви та представити важливість діяльності Церкви у сфері охорони здоров'я на шляху гуманізації медицини та персональному підходу у служінні хворому.</p> <p>Завдання навчального курсу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Започаткувати поетапний освітньо-фаховий вишкіл для душпастирства у сфері охорони здоров'я; 2. Надати студентам фахові знання та навички необхідні для служіння в лікувальних установах та парафіяльних спільнотах; <p>Засвоїти духовні та практичні аспекти здійснення душпастирської опіки в закладах охорони здоров'я.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Навчити техніки пасторального порадництва; 4. Мати відповідно приготованих майбутніх медичних капеланів. 	
4. Компетентності (результати навчання)	
<p>У результаті вивчення дисципліни студент повинен отримати:</p> <p>інтегральні компетентності:</p> <p>ІК-1 Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог</p> <p>загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1 Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності</p> <p>ЗК-6 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо</p> <p>ЗК-7 Здатність спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань</p> <p>ЗК-9 Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються</p>	

ЗК-15 Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування

фахові компетентності:

ФК-5 Здатність визначати взаємозв'язок між богослов'ям та іншими галузями знань

ФК-8 Вміння оцінювати свої здібності та можливості в академічній і прикладній діяльності в процесі застосування результатів досліджень у сфері практичного богослов'я, в церковному та соціальному контексті

ФК-9 Відкритість та конструктивне сприйняття критики і готовність до подальшого особистісного, практичного та академічного розвитку

ФК-11 Вміння застосовувати основи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у закладах вищої освіти

ФК-14 Здатність застосовувати богословські знання в професійному та суспільному житті, відповідно до прав людини, загальнолюдських та європейських цінностей

ФК-15 Усвідомлення ролі богослова в різних контекстах і суспільствах.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН-1 Мати критичне розуміння сучасної богословської проблематики та методів її осмислення у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей

ПРН-4 Установлювати та співвідносити причинно-наслідковий зв'язок між богословськими моделями, системами, традиціями віри

ПРН-6 Узагальнювати богословські знання на індивідуальному або суспільному рівні з урахуванням соціальних або етичних питань

ПРН-11 Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування

ПРН-13 Оцінити передбачуваний або непередбачуваний контекст чи ситуацію і продемонструвати вміння і застосування богословського аналізу та осмислення для вирішення проблемного питання

ПРН-17 Демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ПРН-18 Критично та системно аргументувати богословську позицію на підставі відповідного аналізу, оцінки і синтезу богословських знань і навичок

ПРН-25 Розуміти проблеми морального релятивізму в сучасному світі.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати*:

- виникнення та розвиток душпастирства у сфері охорони здоров'я;
- богословські та історичні аспекти здійснення душпастирської діяльності в сфері охорони здоров'я
- роль душпастирського супроводу хворих, членів родин та медпрацівників у житті Церкви;
- умови пасторального порадицтва;
- біоетичні та етичні принципи здійснення душпастирської діяльності в сфері охорони здоров'я;
- вченні Церкви про пасторальну працю у сфері охорони здоров'я;
- якості та обов'язки медичного капелана;
- головні документи Церков, які регламентують діяльність Церкви у душпастирстві охорони здоров'я

вміти:

- а) проголошувати та захищати необмежену цінність та гідність кожної людської особи;
- б) пригадувати екзистенціальний (насушний) та духовний вимір страждань, хвороби та смерті;
- в) пригадувати про зцілювальну, підтримувальну, провідну та примирювальну силу віри;
- г) розпізнавати духовні потреби людей із різним релігійним та культурним підґрунтям, поважаючи їхні особисті переконання;
- г) захищати пацієнта від небажаних духовних втручань та прозелітизму;
- д) надавати підтримувальну духовну опіку через співчутливе слухання та виrozumіння до тих, хто перебуває в розпачі;
- е) забезпечувати виконання релігійних обрядів і уділення Святих Таїнств згідно з певною релігійною традицією;
- е) служити як члени багатofункціональної групи медичної опіки;

<p>ж) брати участь та допомагати в організації навчальних програм для медичних працівників; з) бути посередником та захисником тих, які потребують захисту своїх прав у системі медичної опіки; и) брати участь та підтримувати дослідницькі програми щодо духовної опіки; і) оцінювати ефективність наданої духовної опіки; ї) сприяти усвідомленню в громаді потреб та вимог людей, яким вони служать</p>					
5. Організація навчання курсу					
<i>Обсяг курсу</i>					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			50		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			25		
індивідуальна робота з студентами			5		
самостійна робота студентів			40		
<i>Ознаки курсу</i>					
Семестр	Спеціальності	Курс навчання (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий		
2-3	041.Богословя	1-2	Вибірковий		
<i>Тематика курсу</i>					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання на СРС	Вага оцінк и	Термн викон.
1. Душпастирство у сфері охорони здоров'я	Лекція 2 год.	1. Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб: діалоги з хворими. – Львів: Друкарські куншти, 2010. 2. Розвиток медичного капеланства у богословській думці та душпастирській практиці УГКЦ. Сучасний стан і перспективи розвитку. Матеріали конференції. Львів: Друкарські куншти, 2015. 3. Розвиток медичного капеланства в Україні: передумови, потреби та перспективи розвитку, Матеріали Всеукраїнської міжконфесійної конференції. – Київ, 2016. 4. Панграцці А. Мозаїка милосердя, - Львів, 2008. 5. Панграцці А. Слідами доброго самарянина. Пасторальна праця в сфері охорони здоров'я. – Львів: Друкарські куншти, 2015.			
2. Розуміння здоров'я і хвороби у Святому Письмі	Лекція 2 год. Сеінар 4 год.	1. Alvarez T. Escatologismo. DESp. II. 2. Barbaglio G. La prima lettera ai Corinzi. Introduzione, versione, commento. Bologna: Edizioni Dehoniane, 1996. 3. Barrett C. K. La teologia di	3 год. Питання для обговорення: 1. Спільні біблійні поняття з медичною сферою.	2 б. 5 б.	2 тижні

		<p>san Paolo. Introduzione al pensiero dell'apostolo. San Paolo : Cinisello Balsamo, 1996.</p> <p>4. Вамош М. Ф. Побут людей за днів Ісуса Христа. Київ: Українське Біблійне Товариство, 2004.</p> <p>5. Василій Великий. Морально-аскетичні твори / пер. Л. Звонська. Львів : Свічадо, 2007.</p> <p>6. Головащенко С. Біблієзнавство. Київ: Либідь, 2001.</p>	<p>2. Відступництво – причина хвороб.</p> <p>3. Новий Завіт про медицину, хворого та процес лікування.</p> <p>4. Духовне значення хвороби.</p> <p>5. Моністичне бачення людини як у стані здоров'я, так і під час хвороби.</p>		
3. Богослов'я страждання та хвороби	Лекція 2 год.	<p>1. Іван Павло П. Апостольський лист «Salvifici doloris». Про християнський сенс людського страждання. Рим, 1984.</p> <p>2. Кришталь Г. Богословсько-моральні аспекти турботи про життя та здоров'я людини. URL: http://www.mif-ua.com/archive/article/36255.</p> <p>3. Січкарик І. Здоров'я і хвороба у біблійній традиції. URL: Душпастирство ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД. Тернопіль: ПП Старух С. Є., 2014.</p> <p>4. Хартія працівників служби охорони здоров'я. Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2010.</p> <p>5. Туринська архієпархія. Я був хворий і ви відвідали Мене : посібник з медичного душпастирства. Львів, 2009.</p> <p>6. Панграцці А. Слідами доброго самарянина. Львів, 2015.</p>	3 год. Спільні і відмінні елементи Старого та Нового Завіту щодо страждання та хвороби	2 б.	2 тижні
4. Роль Святих Таїнств і Божественної Літургії в житті хворого	Лекція 2 год.	<p>1. Катехизм Католицької Церкви. Синод Української Греко-Католицької Церкви, 2002. 772 с.</p> <p>2. Кодекс Канонів Східних Церков. URL: www.ugcc.org.ua.</p> <p>3. Іванів о. М. Ріки води живої. Прудентопіль : Видавництво оо. Василяян, 1976.</p> <p>4. Шевців о. І. Святі Тайни в українському обряді. Сідней, 1982.</p> <p>5. Святе Письмо / пер.</p>	2 год. Таблиця № 1	2 б.	1 тижде нь

		<p>Хоменко о. І. Львів : Свічачо, 2017.</p> <p>6. Андрійшин Л.-О. Психологічний супровід та духовна опіка паліативного пацієнта. Львів, 2015.</p>			
5. Психологія хворого	Лекція 2 год.	<p>1. Sandrin L. Accanto a chi soffre, Cittadella Editrice. Assisi, 2011.</p> <p>2. Sandrin. L. Aver cura del malato, Edizioni Camilliane. Torino, 2011.</p> <p>3. Sandrin L. Psicologia della malattia e della sofferenza: in Lineamenti di Teologia Pastorale della Salute. Edizione Camilliane, Torino, 2013.</p> <p>4. Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб. Львів: Друкарські куншти, 2013.</p>			
6. Пасторальне порадництво (counseling): фази процесу та завдання пасторального працівника	Лекція 2 год.	<p>1. Dietrich G , Psicologia general del counseling. Barcelona: Herder, 1986.</p> <p>2. O'Donnel R. La escucha: in A. Pangrazzi (ed.). El mosaico de la misericordia. Santander: Sal Terrae, 1989.</p> <p>3. Pangrazzi A. Cicatrizzare le ferite della vita. Trasformarsi in guaritori feriti. Torino : Ed. Camilliane, 2010.</p> <p>4. Панграцці А. Слідами доброго самарянина. Львів: Друкарські куншти, 2015.</p> <p>5. Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб. Львів : Друкарські куншти, 2013.</p>	4 год. Таблиця № 2	3 б.	1 тижде нь
7. Техніки пасторального порадництва	Лекція 2 год.	<p>1. Brusco A. Guaritore ferito. Dizionario di Teologia Pastorale Sanitaria, за редакцією G. Cinà, E. Locci, C. Rocchetta, L. Sandrin. Torino : Edizioni Camilliane, 1997. P. 565–568.</p> <p>2. Dietrich G. Psicologia general del counseling. Barselons: Herder, 1986.</p> <p>3. O'Donnel R. La escucha: in A. Pangrazzi (ed.). El mosaico de la misericordia. Santander: Sal Terrae, 1989.</p> <p>4. Pangrazzi A. Cicatrizzare le ferite della vita. Trasformarsi in guaritori feriti. Torino: Ed. Camilliane, 2010.</p> <p>5. Панграцці А. Слідами доброго самарянина. Львів: Друкарські куншти, 2015.</p>			

		6. Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб. Львів: Друкарські куншти, 2013.			
8. Перша фаза зустрічі з пацієнтом: прийняття	Семинар 3 год.	1. Слухати з любов'ю. Посібник з пасторального порадиництва. – Львів: Друкарські куншти, 2007. 2. Я був хворий і ви відвідали мене. Посібник з медичного душпастирства. Львів: Друкарські куншти, 2009. 3. Brusco A., Marinelli S. Iniziazione al dialogo e alla relazione di aiuto. Liv 1. – Verona: Edizioni Camilliane, 1992. 4. Sandrin L. Accanto a chi soffre. Il prete ministro di speranza. – Assisi: Cittadella Editrice, 2011.	4 год. Питання для обговорення: 1. Основні характеристик и першої фази прийняття каеланові 2. Як проявити реакції пацієнтів	5 б.	2 тижні
9. Біоетичні виклики у медичному капеланстві	Лекція 2 год.	1. Біоетика : підр. / за ред. Е. Згречча, А. Спаньоло, М. Л. ді П'єтро. Львів : Медицина і право, 2007. 2. Бойко І. Біоетика : скрипти для студентів. Львів : УКУ, 2007. 3. Лукас Р. Біоетика для кожного. Львів : Свічадо, 2007. 4. Терешкевич Г. Біоетика в системі охорони здоров'я і медичної освіти. Львів: Світ, 2008. 5. Faggioni M. La vita nelle nostre mani. Manuale di Bioetica teologica. Torino : Edizione Camilliane, 2004.	2 год. Зробити таблицю № 3 по темі	3 б	1 тижде нь
10. Душпастирський супровід осіб із невиліковними хворобами	Лекція 2 год.	1. Панграцці А. Мозаїка милосердя. Львів, 2008. 144 с. 2. Дробик Й.-О. Паліативна допомога як протидія евтаназії. Богословсько-моральне дослідження. Львів: Друкарські куншти, 2011. 276с. 3. Комісія УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я. Будь соняшником біля плакучих верб: діалоги із хворими. Львів : Друкарські куншти, 2013. 172 с. 4. Комісія УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я. Слідами доброго самарянина. Львів : Друкарські куншти, 2015. 208 с.	2 год. Описати емоції, які переживають людей із невиліковним діагнозом	2 б.	1 тижде нь

		<p>5. Комісія УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я. Психологічний супровід та духовна опіка паліативного пацієнта. Львів : Друкарські куншти, 2015. 80 с.</p> <p>6. Мюнхенська серія книг з паліативної допомоги. Паліативна медицина – паліативна допомога – робота хоспісу. Т. 5. Кваліфікаційний курс паліативної допомоги для духовних наставників. Томас Хаген (Thomas Hagen), Трауготт Розер (Traugott Roser), Германн Райгбер (Hermann Reigber), Бернадетте Фітткау-Тьоннесманн (Bernadette Fittkau-Tönnemann) : пер. з нім. Івано-Франківськ, 2019. 86 с.</p> <p>7. Паліативна допомога: ЕРЕСТМ-О. Освіта з питань паліативного догляду та догляду наприкінці життя. – Онкологія : посіб. для викладачів / пер. з англ. В. Ізотова; заг. ред. Л. Брацюнь. Київ: Видавничий дім «Калита», 2013. 876 с., іл.</p>			
11. Душпастирський супровід людей, які помирають	Лекція 2 год.	<p>1. Панграці А. Мозаїка милосердя. Львів, 2008. 144 с.</p> <p>2. Бойко І. Біоетика : скрипти для студентів. Львів : Видавництво УКУ, 2007. 180 с.</p> <p>3. Вісник Інституту родини і подружнього життя УКУ. № 4 : Гідність людського тіла. Львів : Видавництво УКУ, 2004. 168 с.</p> <p>4. Етика для лікарів, медсестер і пацієнтів / пер. Т. Різун. Львів: Свічадо, 2008. 200 с.</p> <p>5. Життя у Христі: Моральна катехиза. Львів : Видавництво УКУ, 2004. 180 с.</p> <p>6. Дробик Й.-О. Паліативна допомога як протидія евтаназії. Богословсько-моральне дослідження. Львів: Друкарські куншти, 2011. 276 с.</p>	3 год.	2 б.	2 тижні
			Скласти таблицю № 4: страхи та надії людини, яка помирає		

12. Емпатія як мова відносин з пацієнтом	Семінар 3 год.	Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб: діалоги з хворими. – Львів: Друкарські куншти, 2010. 2. Взаємодопомога в жалобі. Як втішити та подарувати надію. Львів, 2014. 3. Brusco A., Marinelli S. Iniziazione al dialogo e alla relazione di aiuto. Liv 1. – Verona: Edizioni Camilliane, 1992. 4. Bermejo J. C. Posso aiutarti? Introduzione al counseling e alla relazione di aiuto. – Torino: Edizioni Camilliane, 2014.	5 год. Питання для обговорення: 1. Поняття емпатії 2. Основні умови входження в емпатію 3. Уміння капелана виходити із ситуації пацієнта	5 б.	2 тижні
13. Супровід сім'ї хворого	Лекція 2 год.	Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб: діалоги з хворими. Львів : Друкарські куншти, 2010. 2. Панграцці А. Слідами доброго самарянина. Пасторальна праця в сфері охорони здоров'я. Львів : Друкарські куншти, 2015. 3. Папська Рада у справах душпастирства служби охорони здоров'я. Хартія працівників служби охорони здоров'я. Львів : Медицина і право, 2010. 111 с. 4. Czlowiek w obliczu kresu zycia. Studia interdyscyplinarne.. Krakow, 2017 5. Pangrazzi A. Il signor Danzi: Come educatore della sofferenza e alla morte : in Anime e Corpi, 1994. 6. Глубіш О. Духовність творить нову людину. URL : https://www.tze.org.ua/gazeta-qbozhy-sijachq/2380 . 7. Колодій І. Хвороба у родині. URL : http://zdorovia.ugcc.org.ua/hvoroba-u-rodyni/			
14. Супровід людей, які перебувають у період скорботи	Лекція 2 год.	1. Pangrazzi A. Aiutami a dire addio. Il mutuo aiuto nel lutto e nelle altre perdite. 2002. 2. Pangrazzi A. Il lutto : un viaggio dentro la vita. 1991. 3. Pangrazzi A. Superare il lutto. Pensieri, preghiere e testimonianze. Trento, 2011. 144 p. 4. Vescovi tedeschi. Seppellire i morti e consolare gli afflitti.	3 год. Скласти словник слів розради	2 б.	1 тижде нь

		<p>Uno sguardo cattolico sulla cultura della sepoltura che cambia / ред. : Segretariato della Conferenza episcopale tedesca. – 20. 6. 2005 / Il Regno. Documenti. – 3 (2006). – P. 91–107.</p> <p>5. Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб. Львів : Друкарські куншти, 2013.</p> <p>6. Циганенко Г., П'яста Р., Чмир А. Навіки живі в пам'яті. Путівник для сімей загиблих. Львів, 2017.</p>			
15. Вміння вислухати	Семинар 2 год.	<p>1. Brusco A., Marinelli S. Iniziazione al dialogo e alla relazione di aiuto. Liv 2. – Verona: Edizioni Camilliane, 1994.</p> <p>2. Sandrin L. Aver cura del malato. Briciole di psicologia. – Torino: Edizioni Camilliane, 2011.</p> <p>3. Bermejo J. C. Posso aiutarti? Introduzione al counseling e alla relazione di aiuto. – Torino: Edizioni Camilliane, 2014.</p> <p>4. Панграцці А. Мозаїка милосердя, - Львів, 2008.</p>	4 год. 1. Слухання та аналізування 2. Спостереження як важлива складова допомоги у стражданні	5 б.	2 тижні
16. Пасторальна праця серед медичних працівників	Лекція 2 год.	<p>1. Мюллер М. Більше світла. Зцілення від ран абортів. – Івано-Франківськ, 2011.</p> <p>2. Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб: діалоги з хворими. – Львів: Друкарські куншти, 2010.</p> <p>3. Панграцці А. Допоможи мені сказати прощавай. Взаємодопомога в жалобі за померлими та при інших втратах. – Львів: УКУ, 2016.</p> <p>4. Панграцці А. Мозаїка милосердя, - Львів, 2008.</p> <p>5. Панграцці А. Слідами доброго самарянина. Пасторальна праця в сфері охорони здоров'я. – Львів: Друкарські куншти, 2015.</p> <p>6. Панграцці А. Біль не триватиме вічно. Взаємодопомога в жалобі за померлими та при інших втратах, Львів: УКУ, 2018.</p> <p>7. Перша психологічна допомога. Керівництво щодо роботи. – Львів: Друкарські куншти, 2015.</p>			

17. Синдром вигорання	Лекція 2 год.	1. Ronzoni G. In caso di incendio, non estinguere la fiamma. 3 D 6(2009). 2. Mucci G. «Il «burnout» tra i preti». La Civiltà Cattolica 2007. (15 settembre 2007). 3. Marchi G. Burnout. Anche per il prete c'è il pericolo di «bruciarsi» ed «esaurirsi». Assemblea del clero «L'umanità del prete». 17 settembre 2009. San Massimo. 4. Sandrin L. Aver cura del malato. Briciole di psicologia. Torino : Edizione Camilliane, 2011.	2 год. Таблиця № 5	2 б.	2 тижні
18. Капелан – як керівник проектів переживання болю і страждання	Семінар 2 год.	1. Іванчіч Т. Відвага бути недосконалим. Повернення надії. – Львів: Свічадо, 2015 2. Панграцці А. Слідами доброго самарянина. Пасторальна праця в сфері охорони здоров'я. – Львів: Друкарські куншти, 2015. 3. Панграцці А. Будь соняшником біля плакучих верб: діалоги з хворими. – Львів: Друкарські куншти, 2010. 4. Brusco A., Marinelli S. Iniziazione al dialogo e alla relazione di aiuto. Liv 2. – Verona: Edizioni Camilliane, 1994.	3 год. Питання для обговорення: 1. Складання «проекту» 2. Як бути опорою, а не радником 3. Роль капелана у «проектах» пацієнтів	5 б.	2 тижні
Всього лекцій			50 год.	20 б.	
Всього семінарів			25 год.	25 б.	
Тести				15 б.	
Залік/екзамен				40 б.	
Все разом			120 год. = 50+25+5+40		

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи: Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, представлення доповіді за заданою темою. Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, есе. Відвідування лекційних занять та участь в семінарах впродовж семестру є обов'язковим елементом оцінювання
-----------------------------------	---

Вимоги до письмової роботи	Письмові завдання повинні бути виконані у відповідності до загальних норм написання письмових робіт, забороняється плагіат. Оцінювання залежить від якості аргументів та вміння спростувати контраргументи, як також від рівня аналізу та порівняння. Письмові завдання повинні бути виконані не пізніше, ніж до початку наступного заняття (лекційного).
Семінарські заняття	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати вміння аналізувати проблематику, пропонувати шляхи вирішення, умінню проводити дискусії на актуальні теми з морального богослов'я, займати чітку християнську позицію
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до семестрового контролю – іспиту – із курсу „Душпастирство у сфері охорони здоров'я”, якщо він виконав наступні умови: – сума балів протягом семестру становить більше 20 балів. – обов'язково відпрацював всі пропущені семінарські заняття; – виконав відповідні письмові завдання.

7. Політика курсу

Політика курсу «Душпастирство у сфері охорони здоров'я» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття / невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат або перекласти розповідь про об'єкт, написати колоквиум у письмовій формі). У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недоброрядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

Документи Церкви

1. Енцикліка «Humanae vitae» - «Людське життя». Святішого отця Павла VI / Документи Католицької Церкви про шлюб і сім'ю. Вибране від Лева XIII до Бенедикта XVI. Львів: Колесо, 2008.
2. Апостольський лист „Спасенний біль” - „Salvifici doloris”. Святішого Отця Івана Павла II єпископам, священикам, монашам спільнотам і вірним Католицької Церкви про християнське розуміння людського страждання. – Львів: Друкарські куншти. 2005. – С. 56.
3. Іван Павло II. Енцикліка Evangelium vitae - Євангеліє Життя, Ватикан 1995, 110 с. http://www.pro-life.vinnica.ua/personaggi/evangelium_vitae.pdf.
4. Конгрегація у справах доктрини віри. Інструкції Donum vitae, Dignitatis personae. – Львів: Медицина і право, 2011.
5. Катехизм Української Греко-Католицької Церкви: Христос – наша Пасха. – Львів, 2011. http://pcc.ugcc.org.ua/wp-content/uploads/2013/02/Catechism-UGCC_2012.pdf.
6. Конференція єпископів Італії. Навчитися від хворого, XIV Всесвітній день хворого 11 лютого 2006 р. Львів: Друкарські куншти, 2006.
7. Папська Рада у справах душпастирства служби охорони здоров'я. Хартія працівників служби охорони здоров'я. - Львів: Медицина і право, 2010. - 111с.

Фахова література:

8. Біоетика. Посібник. – Львів: Друкарські куншти, 2016
9. Взаємодопомога в жалобі. Як втішити та подарувати надію. Львів, 2014.
10. Вісник Інституту Родини і Подружнього життя УКУ №4. Гідність людського тіла, Львів: УКУ, 2004. <http://family-institute.org.ua/visnyk-4-gidnist-lyuds-kogo-tila>.
11. Гізекус У. Віра і здоров'я: Бути християнином і жити вільно. – Львів: Свічадо, 2015.
12. Дан Г. Етика для лікарів, медсестер і пацієнтів. – Львів: Свічадо, 2008.
13. Душпастирство Віл-інфікованих та хворих на СНІД. – Тернопіль, 2014.
14. Згречча Е. Біоетика: підручник / Е. Згречча, А. Дж. Спаньйола, М. Л. Петро та ін.; пер. З італ. В. Й Шовкун. – Львів: «Медицина і право», 2007.
15. Іванчич Т. Відвага бути недосконалим. Повернення надії. – Львів: Свічадо, 2015
16. Іванчич Т. Діагностика душі й Агіотерапія, - Львів: Свічадо, 2008.
17. Кірсе М. Печать смутку. – Львів: Свічадо, 2010.
18. Кірсе М. Смуток дитини: Як допомогти дитині пережити втрату й жалобу. – Львів: Свічадо, 2012.

19. Кришталь Г. Богословсько-моральні аспекти турботи про життя та здоров'я людини. URL: <http://www.mif-ua.com/archive/article/36255>.
20. Колодій І. Хвороба у родині. URL : <http://zdorovia.ugcc.org.ua/hvoroba-u-rodyni/>
21. Мюллер М. Більше світла. Зцілення від ран аборту. – Івано-Франківськ, 2011.
22. Панграцці А. Будь соняшником біля плачущих верб: діалоги з хворими. – Львів: Друкарські куншти, 2010.
23. Панграцці А. Допоможи мені сказати прощавай. Взаємодопомога в жалобі за померлими та при інших втратах. – Львів: УКУ, 2016.
24. Панграцці А. Мозаїка милосердя, - Львів, 2008.
25. Панграцці А. Слідами доброго самарянина. Пасторальна праця в сфері охорони здоров'я. – Львів: Друкарські куншти, 2015.
26. Панграцці А. Біль не триватиме вічно. Взаємодопомога в жалобі за померлими та при інших втратах, Львів: УКУ, 2018.
27. Перша психологічна допомога. Керівництво щодо роботи. – Львів: Друкарські куншти, 2015.
28. Психологічний супровід та духовна опіка паліативного пацієнта. – Львів: Друкарські куншти, 2015
29. Розвиток медичного капеланства у богословській думці та душпастирській практиці УГКЦ. Сучасний стан і перспективи розвитку. Матеріали конференції. Львів: Друкарські куншти, 2015.
30. Розвиток медичного капеланства в Україні: передумови, потреби та перспективи розвитку, Матеріали Всеукраїнської міжконфесійної конференції. – Київ, 2016.
31. Слухати з любов'ю. Посібник з пасторального порадиництва. – Львів: Друкарські куншти, 2007. https://caritas.ua/wp-content/uploads/images/Caritas_AID_Slyxatu_z_ljybovjy.pdf
32. Циганенко Г., П'яста Р., Чмир А., Навіки живі у пам'яті. Путівник для сімей загиблих, Львів: Колесо, 2017. <https://drive.google.com/file/d/18ygmKK-5fxJ3tsQSZKM0pfT5-49e6Wji/view>
33. Циганенко Галина, П'яста Руслан о. Путівник військовослужбовця та демобілізованого. Практичний посібник — Львів: Колесо, 2016. — с. 64. <http://zdorovia.ugcc.org.ua/wp-content/uploads/2016/11/VIJSKO-2.pdf>.
34. Циганенко Г., П'яста Р., Дідик Н. Любити, жити і чекати. Путівник для родин військово-вих, які перебувають у зоні бойових дій. — Львів: Колесо, 2018. — 144 с. <http://zdorovia.ugcc.org.ua/wp-content/uploads/2019/03/putivnyk.pdf>
35. Я був хворий і ви відвідали мене. Посібник з медичного душпастирства. Львів: Друкарські куншти, 2009.
36. Яциняк А. Антикризисний біблійний порадижник. Духовні роздуми для тих, хто опинився в скруті. – Львів: Свічадо, 2011.
37. Bermejo J. C. Posso aiutarti? Introduzione al counseling e alla relazione di aiuto. – Torino: Edizioni Camilliane, 2014.
38. Brusco A., Marinelli S. Iniziazione al dialogo e alla relazione di aiuto. Liv 1. – Verona: Edizioni Camilliane, 1992.
39. Brusco A., Marinelli S. Iniziazione al dialogo e alla relazione di aiuto. Liv 2. – Verona: Edizioni Camilliane, 1994.
40. Favi J. M. Compassione della Trinità compassione della Chiesa. – Roma: Angelicum University Press, 2014.
41. Moriconi B. Il dolore dell'umanità nel dolore del Figlio di Dio. La sofferenza alla luce del Vangelo. – Milano: Edizioni San Paolo, 2011.
42. Pangrazzi A. Cicatrizzare le ferite della vita. Trasformarsi in guaritori feriti. – Torino: Edizioni Camilliane, 2012.
43. Petrini M. Cura alla fine della vita. Linee assistenziali, etiche, pastorali. – Roma: Centro di Promozione e Sviluppo dell'Assistenza Geriatrica, 2004.
44. Sandrin L. Accanto a chi soffre. Il prete ministro di speranza. – Assisi: Cittadella Editrice, 2011.
45. Sandrin L. Aver cura del malato. Briciole di psicologia. – Torino: Edizioni Camilliane, 2011.